

Uputstvo za obelježavanje organskih proizvoda namijenjenih izvozu iz Crne Gore

(primenjuje se uz Uputstvo za upotrebu sertifikacionog znaka i koda Organic Control Systema)

Kod OCS-a za proizvode iz Crne Gore sertifikovane u skladu sa OCS standardom: MNE-BIO-162

Ovo uputstvo sadrži informacije o zahtjevima u obelježavanju organskih proizvoda namijenjenih izvozu u EU, tj. sertificiranim u skladu sa OCS standardom koji je ekvivalentan Regulativi (EC) 834/2007.

Zahtjevi u pogledu obelježavanja su dati u konsolidiranim verzijama **Regulative EC 834/2007** u članovima 23-26, kao i **Regluative EC 889/2008** u članovima 31, 57-62 (odnosno u regulativi 271/2010).

Pregled najvažnijih zahtjeva je dat u nastavku.

- Zahtjevi označavanja za veleprodajna pakiranja (etikete na ambalaži proizvoda koji nisu namijenjeni za maloprodaju, cisterne, kontejneri i dr)**

Obavezni elementi obelježavanja:

- Etiketa mora da sadrži podatke o entitetu koji je odgovoran za proizvod (proizvođač ili trgovac)
- naziv proizvoda zajedno sa upućivanjem na organski status (npr. "organic")
- kod certifikacionog tijela (MNE-BIO-162)
- oznaku serije

Ovi podaci se takođe mogu nalaziti na pratećem dokumentu ako se takav dokument može jednoznačno povezati s ambalažom, kontejnerom ili prevoznim sredstvom u kojem se proizvod prevozi. Taj prateći dokument sadrži informacije o dobavljaču i/ili prevozniku.

Neobavezni elementi obelježavanja:

- EU logo za organski proizvod (uz navođenje porijekla proizvoda neposredno ispod koda MNE-BIO-162, videti tačku 2)
- sertifikacioni znak Organic Control System-a (vidjeti Uputstvo za upotrebu certifikacionog znaka i koda Organic Control Systema)
-

- Zahtjevi za etikete na maloprodajnoj ambalaži**

Obavezni elementi etikete:

- kod certifikacionog tijela (MNE-BIO-162)
- termin "organski" ("organic")

Neobavezni elementi etikete:

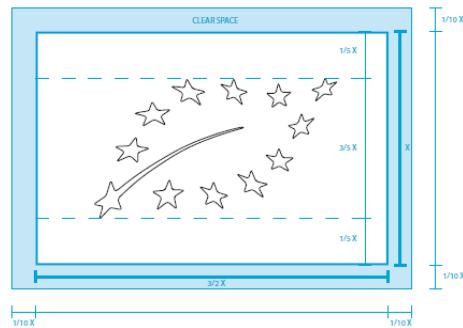
- logo EU za organski proizvod *nije* obavezan za upotrebu na organskim proizvodima koji su proizvedeni van EU. Ukoliko odlučite da upotrebjavate EU logo, u obavezi ste da uz taj logo *navedete porijeklo proizvoda* na sledeći način (u zavisnosti od porijekla svih poljoprivrednih sastojaka u tom proizvodu): "Non-EU Agriculture", "EU/Non EU Agriculture", "Montenegro agriculture" - *ukoliko su svi poljoprivredni sastojci proizvedeni u Crnoj Gori*. Ove termine možete

upotrebiti na bilo kom od jezika EU. U tački 3 ovog uputstva date su smjernice za pravilno korišćenje logoa EU za organski proizvod.

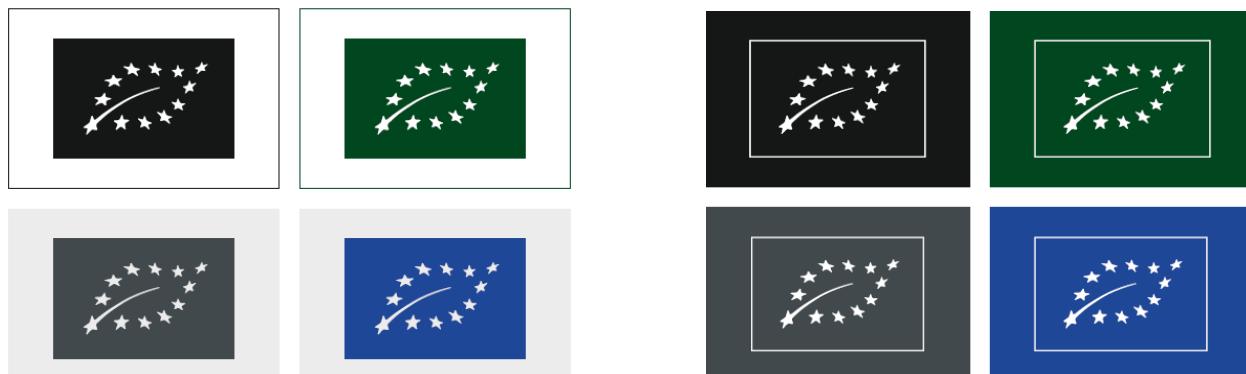
- logo EU za organski proizvod **nije dozvoljen** za proizvode u periodu konverzije i za proizvode koji mogu da se pozovu na organski status samo u listi sastojaka (manje od 95% organskih sastojaka poljoprivrednog porijekla)

3. Smjernice za pravilno korišćenje logoa EU za organski proizvod

- Proporcije polja logoa su 1:1,5
- desetina visine oko logoa **mora biti prazna** (bez teksta)
- **Boje** su bijela i svijetlo zelena:
CMYK: 50 / 0 / 100 / 0
Pantone 376
RGB: 169 / 201 / 56
- Logo **ne smije biti manji** od 13,5 mm sa 9 mm (izuzetno u slučajevima veoma malih pakiranja visina može biti 6 mm)
- Preporučeni font je Myriad Pro, regularan ili Bold
- Tekst smije da bude oko logoa, ali mora se voditi računa o praznom prostoru (vidi drugu stavku ove tačke)
- pozadina može biti bilo koje boje, dok god je logo uočljiv (u suprotnom mora postojati vanjska linija- okvir)

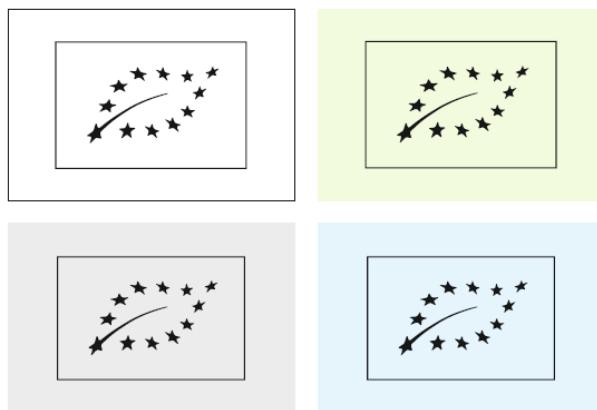

- Ukoliko nikako ne postoji mogućnost štampe u propisanoj zelenoj boji postoje sljedeće mogućnosti:

1. logo se može štampati u crnoj ili tamnoj boji, isključivo na bijeloj ili svijetloj pozadini

2. Ukoliko postoji isključivo mogućnost štampe u bijeloj ili svijetloj boji, na tamnoj pozadini

3. U crnoj ili tamnoj boji na svijetloj pozadini

- U istom vidnom polju sa logom treba da budu:

- 1) Kod sertifikacionog tijela čijoj kontroli podliježe subjekat koji je obavio zadnju operaciju/aktivnost u okviru proizvodnje ili pripreme
- 2) Mjesto gde su uzgojene sirovine poljoprivrednog porijekla koje ulaze u sastav proizvoda

- Mjesto gde su uzgojene sirovine poljoprivrednog porijekla **mora** se nalaziti **odmah ispod koda**

- Prva dva slova koda, kao i crtica ne bi trebali prelaziti plavu liniju na desnoj strani (početak zvjezdice-kao na slici ispod)

- Mjesto gde su uzgojene sirovine poljoprivrednog porijekla navodi se na sljedeći način:

EU Agriculture – ako su sve sirovine uzgojene u EU

non-EU Agriculture – ako su sve sirovine uzgojene van EU

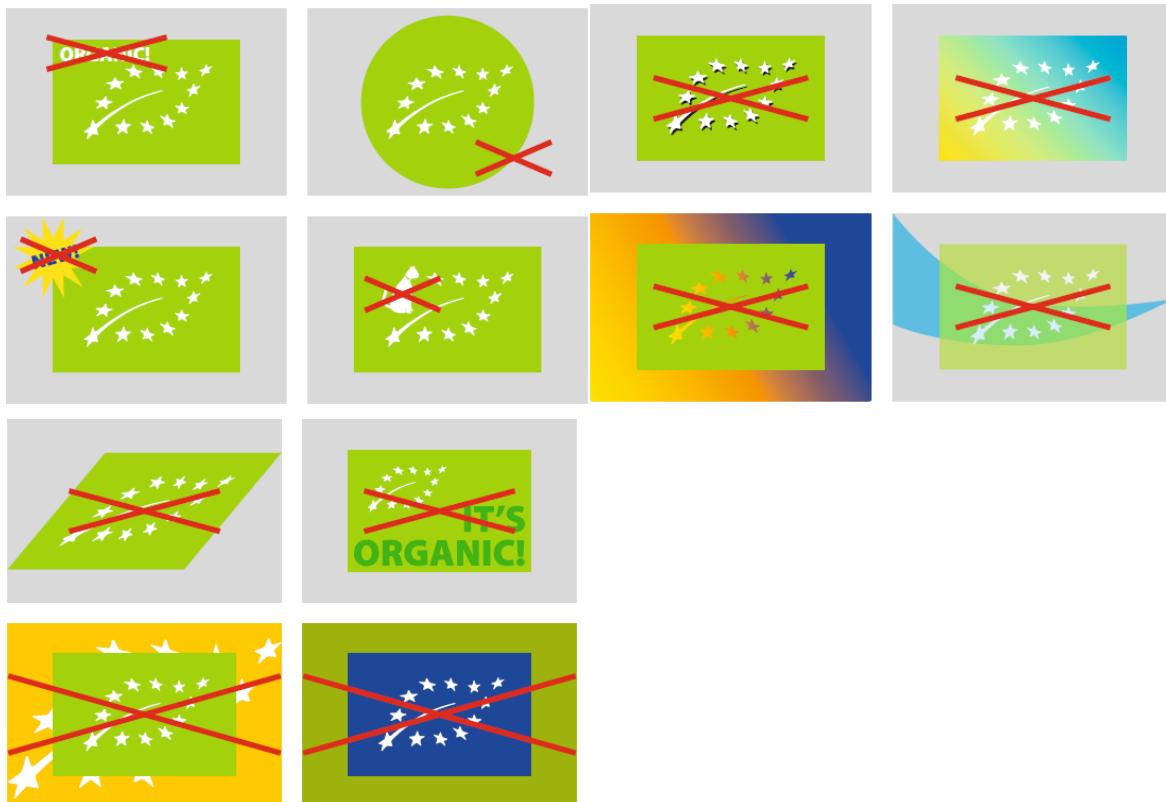
EU/non-EU Agriculture – ako je deo sirovina uzgojen u EU a deo van EU

Montenegro agriculture – ako su sve sirovine uzgojene u Crnoj Gori.

- Mali maseni udjeli sastojaka – manje od 2% - se mogu zanemariti, tj. ne utiču na odrednicu mjesta uzgoja (EU ili non-EU)

- Oznake EU ili non-EU **ne smiju** biti uočljivije od naziva proizvoda

- **Zabranjeno** je dodavati tekst preko logoa i unutar propisanog praznog prostora oko logoa

Detaljno uputstvo za upotrebu logoa, na engleskom jeziku, možete naći na sledećem linku:

https://ec.europa.eu/agriculture/organic/downloads/logo_en

Na ovom liku možete takođe naći logo za download u različitim formatima.

PRILOG 1

LOGO EU

Dizajn i oblik definisani u Reg. (EC) 271/2010

PRILOG 2**PRIMJERI PRAVILNOG OBELJEŽAVANJA**AB-CDE-999
EU AgricultureAB-CDE-999
Non-EU AgricultureAB-CDE-999
EU/non-EU Agriculture

Primjer obelježavanja (osim standardinih elemenata koje sadrži etiketa prehrambenih artikala):

private or
national organic logo

AB-CDE-999 (code number of the certifier)

AB – ISO code as specified in Article 58(1)(a) for the country where the controls take place

CDE – three letters term that establishes a link with the organic production method as specified in Article 58(1)(b) such as "oko", "org", "eko", "bio", etc.

999 – reference number, indicated in maximum three digits, to be attributed, as specified in Article 58(1)(c)

private or
national organic logo